

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	39074 Журналістика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

01.07.2021 р.

Справа № 0881/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бондаренко Тетяна Григорівна – головуючий,
Бабенко Вікторія Володимирівна,
Близнюк Андрій Сергійович,
Романюк Вікторія Сергіївна,
Садівничий Володимир Олексійович,
Сінько Андрій Сергійович,
Сіріньок-Долгарьова Катерина Григорівна,
Шулик Роман Тарасович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39074
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП «Журналістика» ТНПУ ім. В. Гнатюка чітко сформульовані та скорельовані з місією і «Стратегією розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ імені Володимира Гнатюка на 2015 – 2025 роки». Метою програми є підготовка фахівців, здатних провадити науково-дослідницьку, науково-організаційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність; підготувати й публічно захистити наукове дослідження з актуальних журналістських проблем, яке має практичне та наукове значення.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зафіксовано системне залучення стейкхолдерів до перегляду ОНП у форматі Програмної ради, створеної на факультеті філології і журналістики. Пропозиції щодо покращення та розвитку програми збирають шляхом анкетування. ЗВО опрацьовує рекомендації стейкхолдерів та бере до уваги під час перегляду програм.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП зважають на потреби регіонального медіаринку, що простежуване у фокусі ОНП – вивчення специфіки регіональних медіа, утілено в низці ОК.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для освітньо-наукового ступеня доктора філософії відсутній. Програмні результати відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Журналістика» становить 60 кредитів ЄКТС, із них 75 % – дисципліни циклу загальної й професійної підготовки, 25 % – за вибором здобувача, що відповідає нормам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП має чітку структуру, її зміст відображає мету, цілі та фокус, усі освітні компоненти логічно пов'язані. Структурно-логічна схема віддзеркалює взаємодію між ОК на всіх етапах навчання. Програмні результати зрозумілі та чіткі.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає предметній сфері заявленої спеціальності. ОК представлені дисциплінами, що розвивають теоретично-методологічні знання та є практично-орієнтованими («Практикум з нових технологій в мас-медіа», «Наукова бібліографія: практикум», «Редагування наукового тексту», «Методика викладання фахових дисциплін»). Варто посилити наукові студії напрямом із соціології дослідження, педагогіки вищої школи, е-дидактики, цифрового інструментарію викладання.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу»; «Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів в аспірантурі і докторантурі»; «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін». Структура ОП передбачає виконання аспірантами індивідуальних планів і реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін. Процедура вибору дисциплін прозора. Каталог вибіркового дисциплін розміщений у відкритому доступі, на сайті ЗВО. Вибіркова частина сформульована за блоковим принципом і частково зважає на наукові інтереси здобувачів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів, які навчаються на ОНП, забезпечена через викладання дисциплін фаху з використанням різноманітних методів навчання та роботи над проектами. Також здобувачі проходять практику в ТНПУ, беруть участь у наукових конференціях, заходах неформальної освіти, стажуваннях.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітні компоненти та ПРН передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, зокрема формування власної думки та ухвалення рішень, управління науковими проектами, формування комунікаційних і лідерських якостей майбутніх докторів філософії, тайм-менеджмент, робота в команді.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навантаження здобувачів вищої освіти відповідає досягненням програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОНП не передбачає дуальної форми освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання на ОП «Журналістика» зрозумілі, чіткі, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сторінці Відділу аспірантури й докторантури в розділі «Правила вступу до аспірантури та докторантури», а також у загальній вкладці «Абітурієнту», де наведені «Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ТНПУ імені Володимира Гнатюка».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому за освітньою програмою беруть до уваги специфіку спеціальності й ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

«Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ» регламентують процедури академічної мобільності й визнання її результатів. У ЗВО укладено договори про співпрацю з українськими та європейськими університетами.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ засвідчує підтримку ЗВО участі здобувачів у неформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регульований «Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Здобувачі продемонстрували поінформованість про такі можливості, представили результати участі в заходах неформальної освіти. Відомості про конкретні приклади перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті, у звіті ЕГ та відомостях самооцінювання не зазначено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Відомості ЕГ засвідчують, що форми й методи навчання та викладання на ОНП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу – різноманітні, регламентовані «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості». Університет реалізує право здобувачів на академічну свободу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі ВО своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку й критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Критерії оцінювання та графіки навчання, силабуси представлені у відкритому доступі на сайті університету.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Відомості ЕГ засвідчують, що навчальний процес та науково-дослідницька робота збалансовані й поєднують наукову, дослідницьку діяльність. Варто звернути увагу на посилення сучасних педагогічних практик. Апробація наукових досліджень здобувачів проходить на наукових семінарах, конференціях. Здобувачі освіти беруть участь у наукових проєктах та дослідницькій роботі разом із науковими керівниками.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітніх компонентів ОП оновлюваний на основі власних наукових досліджень та їх апробацій на конференції, тренінгах і в публікаційній діяльності. Є доступ до електронних видань наукометричної бази WoSta Scopus, тестові доступи до баз Statista, EBSKOhost (Package Standart), EBSKO, IOPscience, De Gruyter. Однак помітна потреба в оновленні джерел деяких дисциплін, не завжди література відповідає дисципліні та прописаним програмним результатам. Наприклад, для досягнення ПРН у вивченні дисципліни «Науково-педагогічна практика» використовують таку література, як «Мистецтво магістра. Magister atrium: посібник для студентів спеціальності «Журналістика»; «Інтернет-журналістика: навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності «Журналістика»; «Препрес (підготовка до друку), додрукарська обробка»; «Аудіопродукція (Adobe Audition)»; «Кросмедіа: управління активами, управління розробкою, випуском і збутом продукту (маркетинг)». У силабусах дисциплін недостатньо англомовної літератури. Також необхідно осучаснити тематику модулів низки дисциплін ОНП.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізацію діяльності реалізують відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ТНПУ ім. В. Гнатюка. ЕГ констатує тісний зв'язок ОНП із закордонними університетами. Проте не всі проєкти, наведені у звіті ЕГ як міжнародні, пов'язані з інтернаціоналізацією. Наприклад, проєкт «Використання даних у боротьбі проти маніпуляцій та дезінформації» (2020 – 2021 рр.), хоч і реалізують за підтримки міжнародної організації, але він адресований лише викладачам факультетів та кафедр журналістики закладів вищої освіти України. Також не є міжнародним проєкт «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність», що лише реалізують в Україні за підтримки міжнародної організації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів регламентовані низкою положень. Інформація про іспити оприлюднена на сайті ЗВО. Однак виявлено, що силабуси навчальних дисциплін не містять опису завдань і критеріїв оцінювання. У силабусах, представлених на сайті ЗВО, надано лише загальний розрахунок балів за курс без зазначення типу та змісту завдань, детального опису критеріїв оцінювання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено правила проведення контрольних заходів, які регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНПУ ім. В. Гнатюка» (п. 3.4.); «Положенням про порядок проведення кандидатських іспитів»; «Положенням про відділ аспірантури і докторантури» (п. 5). Проте критерії оцінювання з кожної дисципліни в силабусах чітко не окреслено. Також у звіті ЕГ зафіксовано факт відсутності перегляду запитань у «Програмі вступних випробувань», наявність застарілої літератури.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності регламентована комплексом нормативних документів. Випадків порушень академічної доброчесності на ОНП не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Рівень НПП сприяє досягненню цілей і ПРН. Викладачі проходять підвищення кваліфікації, закордонні стажування, беруть участь у конференціях, семінарах та заходах неформальної освіти. Склад НПП ОНП міждисциплінарний. Викладання забезпечують 5 докторів філол. наук, 3 доктори пед. наук, кандидат наук із соціальних комунікацій та кандидат технічних наук. Проте публікаційна діяльність НПП не повною мірою відповідає спеціальності «Журналістика» та науковій тематиці здобувачів. ЕГ зазначено високий рівень володіння НПП іноземною мовою, водночас профільних ОК, які б викладали іноземною мовою, на ОНП не зафіксовано.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору НПП є чіткою, прозорою й урегульованою «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів)» ТНПУ імені В. Гнатюка.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО активно залучає до організації й реалізації освітнього процесу роботодавців як консультантів, рецензентів статей тощо. Діяльність стейкхолдерів регламентована «Положенням про стейкхолдерів освітніх програм».

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ фіксує проведення тренінгів, майстер-класів, онлайн-лекцій від практиків та представників різних медіа. Однак важко виявити, які заходи від професіоналів-практиків проведено на ОНП. Представлені у відомостях самоаналізу приклади у «Клубі успішних людей» не є цільовими для аспірантів та не демонструють системної співпраці в межах викладання на ОНП. Варто системно організовувати для аспірантів семінари, дискусійні клуби, звітні заходи за участі національних та міжнародних дослідників, аналітиків, представників аналітичних, дослідницьких установ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Підвищення кваліфікації у ТНПУ імені В. Гнатюка організоване згідно з низкою регулятивних документів. ЕГ зазначає проходження НПП підвищення кваліфікації в зарубіжних навчальних закладах.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заохочення НПП та стимулювання розвитку регламентовані низкою положень. Застосовувана гнучка система преміювання за публікаційну активність, керівництво науковими роботами аспірантів, участь у науково-дослідницьких проєктах, неформальній освіті тощо.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база ЗВО відповідає потребам здобувачів ОНП та є доступною для всіх учасників навчального процесу. Для дистанційного навчання використовують платформу «Moodle».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У звіті ЕГ зазначено, що здобувачі мають вільний і безкоштовний доступ до матеріально-технічних ресурсів ЗВО. У відомостях самооцінювання ЗВО повідомляє про проведення опитувань серед здобувачів щодо доступу до матеріальних ресурсів, але покликання на результати опитувань у наданій документації не зазначено. Також відсутня детальна інформація про технічне та програмне наповнення медіастудії й кросмедійної лабораторії для проведення практикуму з нових технологій у мас-медіа та наявності на ОНП систем аналізу даних (для можливого аналізу телевізійної аудиторії тощо).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Умови навчання й праці безпечні для життя та здоров'я. Заходи щодо фізичної безпеки здобувачів регламентовані низкою положень. Психологічна підтримка здобувачів гарантована «Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій в ТНПУ ім. В. Гнатюка».

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ЗВО налагоджена комунікація аспірантів, викладачів, гаранта програми. Усю необхідну інформацію та консультації здобувачі отримують від співробітників кафедри, а інформація про заплановані заходи й події представлена на офіційному сайті факультету чи в соціальних мережах.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створив необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Механізми формування інклюзивної інфраструктури регламентовані «Положенням про інклюзивно-ресурсний центр»; «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є чинними «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій в ТНПУ імені В. Гнатюка» та «Кодекс честі ТНПУ імені В.Гнатюка», що регламентують процедуру розв'язання конфліктних ситуацій. ЕГ констатує, що конфліктних ситуацій на ОНП не було. Покликання на документацію щодо політики і процедури розв'язання ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та/або корупції у звіті ЕГ, у відомостях самооцінювання відсутнє.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО задокументовано процедури розроблення та періодичного перегляду освітніх програм. Процедура моніторингу та перегляду ОНП регламентована «Стратегією розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ ім. В. Гнатюка на 2015-2025 рр.», «Положеннями про систему внутрішнього забезпечення якості ТНПУ», «Інституційною моделлю системи внутрішнього забезпечення якості в ТНПУ» тощо. Зі змінами програми можна ознайомитися на сайті ЗВО.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗВО відбувається опитування здобувачів щодо змісту та якості викладання на ОНП. Результати опитування за ОНП у відкритому доступі не представлені. Представники органів студентського самоврядування підтвердили факт залучення до перегляду освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підтверджує участь роботодавців у перегляді ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Проходить первинна акредитація, випускники за ОП «Журналістика» відсутні. На ОНП ініційовано створення Асоціації випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Механізми внутрішнього забезпечення якості освіти регламентовані документальною базою. У ЗВО функціює комісія з внутрішнього забезпечення якості освіти, програмна рада зі спеціальності.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Проходить первинна акредитація ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Внутрішня система якості освіти регламентована «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості» та «Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів». ЕГ зазначає проведення рейтингування НПП, результати якого беруть до уваги під час процедури продовження контракту з науково-педагогічним працівником.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, регламентовані «Статутом ТНПУ» й низкою положень. Документи представлено у відкритому доступі на сайті університету. Здобувачі з правилами та процедурами навчального процесу ознайомлені.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкти освітніх програм оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. ЕГ констатує наявність у відкритому доступі анкети для пропозицій громадського обговорення змісту ОНП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному веб-сайті університету оприлюднені силабуси навчальних дисциплін, представлена інформація про аспірантів та наукових керівників. Однак у профілях здобувачів представлено інформацію про теми наукових досліджень не всіх аспірантів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП загалом відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. ЕГ констатує, що у ЗВО максимально вивчають наукові інтереси здобувачів і дбають про перспективи розвитку.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Наукова діяльність аспірантів на ОП «Журналістика» у цілому відповідає дослідницьким напрямам наукового керівника. Також до підготовки аспірантів долучаються НПП, які входять до складу різних підрозділів та факультетів ЗВО, що дає змогу забезпечити широкий методологічний і теоретичний спектр наукової діяльності аспірантів. Проте публікаційна діяльність НПП віддалено відповідає науковій роботі аспірантів. На офіційному веб-сайті ЗВО представлена вичерпна інформація про здобувачів ОНП і керівників та НПП. Інформація про спроможність створення у ЗВО разових спеціалізованих учених рад для захисту дисертаційних робіт аспірантів, а також про стан готовності дисертаційної роботи аспірантки 4 курсу О. Пелешок у звіті ЕГ та відомостях самоаналізу відсутня.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ЗВО забезпечує можливості для проведення й апробації наукових досліджень. Проводять заходи інформування здобувачів та НПП про міжнародні й національні наукові проекти, конференції та семінари. ЕГ також констатує проведення на ОНП наукових заходів – конференції «Публіцистична комунікація: теорія та історія», 2017, «Сучасні тенденції медіагалузі та регіональні ЗМІ», 2019. Фахове видання, що належить до категорії «В», у ЗВО відсутнє.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

НПП та здобувачі залучені до міжнародної академічної спільноти через стажування, конференції, публікаційну діяльність, зокрема у виданнях наукометричної бази «Scopus». ЗВО має низку договорів про співпрацю із закордонними закладами. Проте становить сумнів згадка ЕГ, зафіксована зі слів аспірантів, щодо міжнародності проєкту «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність». Проєкт справді організований Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки й Посольства Великої Британії в Україні, але є національним (не має міжнародного охоплення), розрахований лише на учасників з України. Також відсутня аргументація щодо наукової та дослідницької діяльності здобувачів ОНП у межах згадуваного проєкту.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Гарант програми Поплавська Н. М. є редактором наукового збірника із соціальних комунікацій «Медіапростір», членом науково-методичної комісії з журналістики Міністерства освіти і науки України. У Поплавської Н. М. та аспірантки О. Пелешок наявні спільні публікації в Україні й за кордоном.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЗВО системно реалізує політику та практику дотримання академічної доброчесності. З аспірантами укладають договір про дотримання академічної доброчесності. Аспіранти мають змогу самостійно перевіряти свої роботи на наявність текстових збігів. Проте інформацію про заходи систематичної популяризації принципів академічної доброчесності серед аспірантів ОНП у форматі круглих столів, дискусійних клубів, обговорення проблемних кейсів у звітах ЗВО та ЕГ не зазначено. Випадків недотримання академічної доброчесності не виявлено.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Для перегляду ОНП рекомендовано налагодити співпрацю з роботодавцями та стейкхолдерами з галузі науки й медіадослідження та аналітики. Конкретизувати умови зарахування результатів здобувачів у заходах неформальної освіти й прозоро висвітлювати їх у документації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано уникати блоковості у вибірковій частині навчального плану.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Посилити інформування та стимулювати здобувачів щодо академічної мобільності як на національному, так і на міжнародному рівнях. Реалізовувати науково-освітню співпрацю, партнерство та обміни із закордонними університетами, організаціями й коректно відображати це у звітах. Проекти та заходи неформальної освіти, реалізовані в Україні за участі українських фахівців та учасників, але профінансовані закордонними організаціями, не є міжнародною діяльністю ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано осучаснити зміст ОНП відповідно до новітніх наукових досягнень і сучасних практик в онлайн-журналістиці. З огляду на фокус ОНП («вивчення специфіки локальних і регіональних ЗМІ»), під час формулювання наукових тем аспірантів рекомендовано також звертати увагу на ширший усеукраїнський і міжнародний контекст. Регулярно оновлювати матеріали робочих програм навчальних дисциплін (тематику модулів, списки літератури тощо). Збільшити кількість англомовних джерел. Започаткувати викладання профільних дисциплін англійською мовою. Активізувати міжнародну співпрацю із західними ЗВО у сфері досліджень, медіааналітики, медіакритики.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано вдосконалити систему оцінювання. Чітко та прозоро описувати в силабусах критерії оцінювання: типи, зміст і структуру семестрових та підсумкових завдань й активностей. Регулярно оновлювати вступні завдання та список літератури в «Програмі вступних випробувань». Запровадити відкриті заходи для популяризації та формування культури академічної доброчесності (дискусії, семінари, круглі столи тощо) у межах ОНП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано збалансувати наукові інтереси НПП і здобувачів та спрямувати діяльність у заявленому фокусі ОНП. Започаткувати співпрацю з фахівцями-практиками з аналітичних, дослідницьких установ, розширити коло стейкхолдерів із медіааналітиків, медіаюристів, медіаменеджерів, організацій, які проводять моніторинг регіональних медіа. З огляду на особливості й фокус програми, специфіку тем наукових робіт здобувачів, налагоджувати регулярну співпрацю з керівництвом регіональних медіа, до прикладу, із регіональною філією «UA:Суспільне». Організовувати регулярне та цільове викладання фахівців практиків у межах ОК ОНП, релевантне до тематики наукових досліджень аспірантів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано регулярно оновлювати матеріально-технічне та програмне забезпечення ОНП. Оприлюднювати результати опитування серед здобувачів освіти щодо реального доступу студентів до матеріальних ресурсів, якості інтернет-покриття тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Удосконалити систему опитування здобувачів освіти ЗВО, запровадити презентацію результатів опитувань за освітніми програмами, а не за факультетами. Поглибити роботу з випускниками ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Для зручності навігації рекомендовано всю інформацію про НПП, здобувачів, зміст і структуру ОНП (силабуси, навчальні плани та програми) розмістити на окремій сторінці програми. З огляду на обмежений контингент здобувачів за ОНП, активніше промоціювати ОНП у медіа та соціальних мережах. Проводити профорієнтаційну роботу серед здобувачів інших програм. Популяризувати теми наукових робіт аспірантів, сприяти започаткуванню публічних дискусій.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Продовжити роботу щодо включення фахового збірника наукових праць із соціальних комунікацій «Медіапростір» до Переліку наукових фахових видань України категорії «В». Посилити проведення заходів із популяризації принципів академічної доброчесності серед аспірантів ОНП у форматі круглих столів, дискусійних клубів, обговорення. Стимулювати здобувачів ВО до участі в міжнародних наукових проектах. Передбачити створення разових спеціалізованих учених рад для захисту дисертаційних робіт аспірантів. Систематично моніторити публікації НПП щодо відповідності тематики досліджень науковим інтересам аспірантів.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА